37

uyw sy,Jach

Numbers 13:1-15:41

13

:וְיִדְבָּר יְהֹוָה אֶל־מֹשֶׂה לֵּאמֹר: spoke to Moses, saying, שׁלַח־לַךָ אַנָשִׂים וַיָּתַּרוֹּ אַת־אַרֵץ כַּנַען אֲשֵׁר־אַנֵי נֹתַן לִבְנֵי יִשֹׁרָאַל 2 "Send agents" to scout the land of Canaan, which am giving to the Israelite people; send one אַישׁ אָחָד אִישׁ אָחָד לִמַטָה אַבֹּתִיוֹ תִשׁלָחוּ כַּל נְשִׁיא בָהָם: participant from each of their ancestral tribes, each one a chieftain among them." So Moses, by הוה's command, sent them out from 2 וַיָשלָח אתַם משה ממדבר פארן על־פי יְהוָה כַּלָם אַנָשׁים רַאשִי the wilderness of Paran, all of them being men of בְנֵי־יִשֹׁרָאֵל הַמָּה: consequence,* leaders of the Israelites. בּן־זְכּוּר: בַּן שַמִּוּע בָּן־זְכּוּר: 4 And these were their names: From the tribe of Reuben, Shammua son of Zaccur. 5 From the tribe of Simeon, Shaphat son of Hori. :בְּרֵיפְנָה: הַלְב בַּרְיפְנָה: 6 From the tribe of Judah, Caleb son of Jephunneh. :לְמַטָה יְשַשׁלֵּר יִגָאֵל בֵּן־יוֹסְף 7 From the tribe of Issachar, Igal son of Joseph. (בן בוון: אפרים הושע בן בוון: 8 From the tribe of Ephraim, Hosea* son of Nun. 9 From the tribe of Benjamin, Palti son of Rafu. 10 From the tribe of Zebulun, Gaddiel son of Sodi. יוסף למטה מנשה גדי בורסוסי: 11 From the tribe of Joseph, namely, the tribe of Manasseh, Gaddi son of Susi. 12 From the tribe of Dan, Ammiel son of Gemalli. 13 From the tribe of Asher, Sethur son of Michael. 14 From the tribe of Naphtali, Nahbi son of Vophsi. ברְמַכִּי: לְמַשָה גָּד גַּאוּאָל בַּרְמַכִּי: 15 From the tribe of Gad, Geuel son of Machi. אַה לְתִּוּר אַת־הַאָרֵץ וַיְּקְרָא מְשָה לְתִּוּר אַת־הָאָרֵץ וַיְּקְרָא מְשָה לֹתוּר אַת־הָאָרֵץ וַיְּקְרָא מְשָה 16 Those were the names of the participants whom Moses sent to scout the land; but Moses changed לִהושִׁע בַּוְ־נִוּן יִהושַׁע: the name of Hosea* son of Nun to Joshua. יוֹ בּלְנֵם אָלוּ זֶהׁ בּלְנֵב 17 When Moses sent them to scout the land of Canaa he said to them, "Go up there into the Negeb and וַעַלִּיתֵם אַת־הַהַר: on into the hill country, דרָאיתָם אָת־הָאָרֶץ מַה־הָוּא וָאָת־הָעָב עְלֶיה הָחָזָק הוּאֹ הַהַפָּה הַמְעָם בּיר וּרָאָר הַהָּאָה הַתְּלָה הוא הַהַפָּה הַמְעָם בּיר זויים או דּרָאיה הַהַלָּה הַמְעָם בּיר זויים או דרָאָה הַמְעָם בּיר זויים אוויים אוויים וויים אוויים אוויים אוויים אוויים וויים אוויים אוויים אוויים וויים אוויים או who dwell in it strong or weak, few or many? :הוא אם־רב 19 Is the country in which they dwell good or bad? ומה הַאָרָק אָשֶׁר־הוּאֹ ישֶׁב בְּה הַטוֹבָה הוָא אָם־רָעָה Are the towns they live in open or fortified? אַשַר־הוּאֹ יוֹשַב בָּהֵנָה הַבְּמַחֲנִים אַם בִּמְבַצְרִים: 20 Is the soil rich or poor? Is it wooded or not? And take pains to bring back some of the fruit of the וּלְקחתֶם מִפְּרֶי הָאָרֶץ וְהַּיָּמִים יְמֵי בִּכּוּרֶי עֵנָבִים: land."—Now it happened to be the season of the

first ripe grapes.

I			
n,			

them the fruit of the land. wilderness of Paran, and they made their report to them and to the whole community, as they showed אַג-מובלו פֿאַנו לובֿמִיני וּמִיּכוּ אַנוֹם בּלוּ, וֹאַנוּבלּג-בּלַג-בּלּגוֹנִני וֹגּיבֹאַנִּם whole Israelite community at Kadesh in the אלבימוֹה אָל Moses and Aaron and the (בְּלֵבֶוּ נִצְּלָבֶאוֹ אֶלֶ-בַּמֶתֵּׁב וֹאֶלָ-אַנִּדְן נִאֶלָ-בַּלַבְּעָר בַּלָבִי בַּלֶבָּי scouting the land. mori beaurned they days they agy active from forty days they returned from them—and some pomegranates and figs. had to be borne on a carrying frame by two of וּגְּמָּאַבוּ בַּמִּנְמַ בַּמִּנְגִם וִמִּוֹבִינִעִנִּגם וִמּוֹבִינִאֵנִים: down a branch with a single cluster of grapes—it אום אום אום לוכולה לאשליל וליבוש אום באר ביבול אישליל וליבוש אום האלוד באר עדינול אשליל ולקרו השש הומולה לאשליל before Zoan of Egypt.— Anakites.—Now Hebron was founded seven years where lived Ahiman, Sheshai, and Talmai, the עמולע ושלקון שלגע שנים ולוער עפוני אַגו מגלים: איריקליי יללקי אָלדי אַ אַדוּימָן שוויס עוויס עוויס אייסישליטי איזיימן שוויס איזיימן איזיימן שוויס איזיימן אייימן איזיימן איזיימן איזיימן איזיימן איזיימן איזיימן אייימן אייימן אייימן אייימן איייימן איייימן איייימן איייימן איייימן אייייימן אייייין אייייין אייייין אייייין אייייין אייייין wilderness of Zin to Rehob, at Lebo-hamath.* בון ניגעלו ניתרו את They went up and scouted the land, from the

אלי באָרֶץ וְהַלֶּינִם בֹצְלָוֹת נְּרְלֹתְ מֹאֹר 28 However, the people who inhabit the country are honey, and this is its fruit. וּבֹלֹת בּוֹא נוֹבּבּלֹנִב: you sent us to; it does indeed flow with milk and

نْتَاحَدُمُّدْدِ دِيْشِدَ مُحِــتَةُمَ نَمُّحِ يُبُ بَاءَنْيَا: Amalektites dwell in the Negeb region; Hittites, كا كِيرَكُمُ بَايِبَاتُا بَارِبَارُهُ، رَبَرِيدَوْهُ بَالْهِرَادُ مُرَلِّدَ جَالًا اللهِ Amalektites وي يُرترِكُم بَرَلِيدَ جَهِرَادُ اللهِ اللهُ هَاللهُ اللهُ اللهُ هَاللهُ اللهُ عَلَيْهُ اللهُ اللهُ اللهُ عَلَيْهُ اللهُ اللهُ اللهُ اللهُ اللهُ عَلَيْهُ اللهُ اللهُ عَلَيْهُ اللهُ اللهُ اللهُ عَلَيْهُ اللهُ اللهُ

וֹדִם גְלְבָגְ עַלְּאֵנְעַ עַאָּגְרָנִ מַּלְם:

לגגלול נולל לָנִי: นุ่นหมานั้น ม่วัง บุวัง บุวัง บุรัง บุรัง บุรัง บุรัง บุรัง บุรัง บุรัง เล่า 30 Caleb hushed the people before Moses and said,

אווה אמול אמל לקל לא נוכל לקלוח אל-דוקם בי־דווק הוא But the other men who had gone up with him said, "We cannot attack that people, for it is stronger ממנה:

אֿמֶגַגַּגּנּוּ בְּעוּלֵבִ אַנְשָּׁ, מִבְּוֹנְעִ: אַשֶּׁרֶ עְּלְיְנִוּ לְּנִי לְנַוּרְ אִנְוָר אָנְוֹרְ אָלָרְ יִנִשְׂלְּיִנְ וְוֹא וְכַלְ-הַנֶעֶם אָלָר הָלָּה אַלָּה אַלָּה אַלָּה אַלָּה אַלָּה אָלָר אָלָה אָלָה אָלָה אָלָה אָלָה אָלָה אָלָה אָלָה אָלָה אַל

ourselves, and so we must have looked to them." of the Nephilim-and we looked like grasshoppers to כְּחֲנָבִים וְכָן חַיִּינוּ בְּעַינִיהָם: 33 we saw the Nephilim* there—the Anakites are part grant the Nephilim there—the Anakites are part

ΤŢ

in it are of great size;

devours its settlers. All the people that we saw

possession of it, for we shall surely overcome "Let us by all means go up, and we shall gain

and Canaanites dwell by the Sea and along the

large; moreover, we saw the Anakites there.

powerful, and the cities are fortified and very

Jebusites, and Amorites inhabit the hill country;

country that we traversed and scouted is one that about the land they had scouted, saying, "The

- ד וַתְּשָׁא כְּלִיהְעָלָה וַיְבְכָּוּ הָעָם בְּלָּיְלָה הָהוֹא: 1 The whole community broke into loud cries, and the people wept that night.
- כַּל־הַעָּדָה לוּ־מַתְנוּ בַּאֲרֵץ מִצְלַיִם אוֹ בַּמִדְבַר הַזָּה לוּ־מַתְנוּ:
- ב וַיִּלּנוֹ עַל־אַהֶרֹן כֵּלְ בְנֵי יִשׂרָאֵל וְיֹאמְלוֹ אֲלֵהֶם 2 All the Israelites railed against Moses and Aaron. "If only we had died in the land of Egypt," the whole community shouted at them, "or if only we might die in this wilderness!"
- 3 ולְמָה יָּהוָה מַבִּיא אתנוּ אַל־הָאָרֵץ הַזֹאת לנפל בַּחַרֶב נַשִׁינוּ וְטַפְנוּ יָהְיָוּ לָבַז הַלָּוֹא טֵוֹב לָנוּ שוֹב מִצְרַיִּמָה:
  - "Why is הוהי taking us to that land to fall by the sword?" "Our wives and children will be carried off!" "It would be better for us to go back to Egypt!"

  - בה מצרימה: 4 And they said to one another, "Let us head back for* Egypt."

  - : זַיִפְל מֹשָה וְאָהֶרָן עַל־פְגֵיהֶם לִפְגֵּי כָּל־קּהָל עֲדֶת בְנֶי יִשְׂרָאַל: Then Moses and Aaron fell on their faces before all the assembled congregation of Israelites.
- 6 ויהושע בורנון וכלב בו־יפנה מו־התרים את־הארץ קרעו בגדיהם:
- And Joshua son of Nun and Caleb son of Jephunneh, of those who had scouted the land, rent their clothes
- 7 נַיִּאמַרוּ אֵל־כַּל־עָדַת בַּנִי־יִשׁרָאַל לַאמַר הַאַרֵץ אֲשֵׂר עָבַרְנוּ בַה לַתוּר אתה טובה הארץ מאד מאד:
- and exhorted the whole Israelite community: "The land that we traversed and scouted is an exceedingly good land.
  - אַשַר־הַוא זָבַת חַלָּב וּדְבַשׁ:
- אם־חַפץ בְּנוֹי יְהוֹה וֹהְבִיא אוֹנוֹי אַלִיהְאָרֵץ הַוֹּאת וּנתנָה לְנוּ אַרֵץ 8 If pleased with us, הוהי will bring us into that land, a land that flows with milk and honey, and give it to us:
- 9 אָדָ בִּיהֹוָהֿ אַל־תִמִרוּ וְאַתֵּם אַל־תִירִאוֹ אֵת־עָם הָאָרֵץ כִּי לַחִמֵנוּ הָם סָר צַלָּם מֵעַלִיהֵם נִיהֹנָה אָתַנוּ אַל־תִירָאָם:
- only you must not rebel against הוהי. Have no fear then of the people of the country, for they are our prey:* their protection has departed from them, but הוהי is with us. Have no fear of them!"
  - מועד אַל־כַל־בַנֵי ישראַל:
- 10 As the whole community threatened to pelt them with stones, the Presence of הוהי appeared in the Tent of Meeting to all the Israelites.
- said to Moses, "How long will this people וּלָאמֶר יְהוֹה אַל־מֹשֶׁה עִד־אָנָה יְנָאַצֶנִי הַעָּם הַזָּה וְעִד־אַנָּה לא־יָאָמְינוּ בי בכל האתות אשר עשיתי בקרבו:
  - spurn Me, and how long will they have no faith in Me despite all the signs that I have performed in their midst?

  - יני: מְמַנּוּ בַדֶּבֶר וְאוֹרְשַׂנּוּ וְאָצֶשׁהְ אִתְּךְ לְגוֹי־נְּדְוֹל וְעָצֵוּם מִמְנּוּ: 12 I will strike them with pestilence and disown them, and I will make of you a nation far more numerous than they!"
- הוה שמעו מצלים כיהעלית בכחך אתיהעם הזה שמעו מצלים ניהעלית משה אלייהוה ושמעו But Moses said to הוה, "When the Egyptians, from whose midst You brought up this people in Your might, hear the news,
- אַשַר־עִּין בִּעִין נַרָאָה וּ אַתָּה יְהוֹיָה וַעַנַנַךָּ עֹמֵד עַלַהֵם וּבַעמַד עַנָן אַתָּה הֹלַךְ לִפְנֵיהֵם יוֹמַם וּבִעְמִוּד אֲשׁ לַיִּלָה:
- הוָה בְּקְרֶב הִעְם הַוָּה הָארֶץ הָוֹאת שָׁמְעוֹּ כִּי־אַתָּה יְהוֹה בְּקְרֶב הִעָם הַוָּה they will tell it to the inhabitants of that land. Now they have heard that You, הוהי, are in the midst of this people; that You, הוהי, appear in plain sight when Your cloud rests over them and when You go before them in a pillar of cloud by day and in a pillar of fire by night.

- עליו ונסלח לו:
- on הוהי בתומאה בשנגה לפני יהוה לכפר הכהן על הנפש השנגה בתומאה בשנגה לפני יהוה לכפר behalf of the person who erred, for having sinned unwittingly, making such expiation that the person may be forgiven.
  - 29 For the citizen among the Israelites and for the לִעשה בשננה:
    - stranger who resides among them—you shall have one ritual for anyone who acts in error.

Because it was the word of הוהי that was spurned

and [God's] commandment that was violated, that

- ומן־הַגַּר אָת־יְהוֹה הָוּא (הַוֹּלֶּפֶשׁ אֲשַר־הַנְּעָשָה וּ בַּיְד רְמַה מוְ־הָאָרָהוֹ וֹמְרְהוַגָּר אָת־יְהוֹה הָוּא (זוֹרְ הַנָּר אָת־יְהוֹה הָוּא מגדף ונכרתה הנפש ההוא מקרב עמה:
  - acts defiantly* reviles הוהי; that person shall be cut off from among the people.
- 31 כי דברייהוה בוה ואת־מצותו הפר הכרת ו תכרת הנפש ההוא עוֹנָהֹ בָה:
  - person shall be cut off-and bears the guilt. עצים בּיִוֹם Once, when the Israelites were in the wilderness, they came upon a man gathering wood on the sabbath הַשַּׂבַת:
- 33 וַיָּקרַיבוּ אתוֹ הַמצאַים אתוֹ מִקשַשׁ עצִים אֵל־משֵהׁ וְאֵל־אַהֵּרֹן וְאֵל כל־העדה:
  - Those who found him as he was gathering wood brought him before Moses, Aaron, and the community leadership.

So the community leadership took him outside the

camp and stoned him to death—as הוהי had commanded

- וֹיַנְעשׁה לְּוֹ: 34 He was placed in custody, for it had not been specified what should be done to him.
- 35 ויאמר יהוה אל־משה מות יומת האיש רגום אתו באבנים כל־העדה מחוץ למחנה:
- Then הוהי said to Moses, "The party in question shall be put to death; the community leadership shall pelt him with stones outside the camp."
  - 36 נִיצִיאוּ אתוֹ כַּל־הַעֶּדָה אֱל־מַחוּץ לְמַחַנָה וַיִרגִמוּ אתוֹ בַּאֲבַנִים וַיָּמֹת כַאֲשֶׁר צוָה יְהוָה אַת־מֹשֵׁה:
    - Moses.

:said to Moses as follows הוהי 37 ויאמר יהוה אל־משה לאמר:

- 38 דַבַּר אֵל־בַנִי יִשׂרָאֵל וִאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וִעְשׁוּ לְהֶם צִיצֵת עַל־כַנְפַי בגדיהם לדרתם ונתנו על־ציצת הכנף פתיל תכלת:
  - Speak to the Israelite people* and instruct them to make for themselves fringes on the corners of their garments throughout the ages; let them attach a cord of blue to the fringe at each corner.
- 139 והיה לַכַם לצִיצַת וּרִאִיתַם אֹתוֹ וּזִכַרִתָם אֶת־כָל־מִצְוָת יְהֹוֶה וַעֲשִׂיתָם אתם ולא־תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר־אתם זנים
  - That shall be your fringe; look at it and recall all the commandments of הוהי and observe them, so that you do not follow your heart and eyes in your lustful urge.
  - של באַלְהֵיכֶם: לאַלְהֵיכֶם אֶת־כָּל־מִצְוֹתְי וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים לֵאלְהֵיכֶם: 40 Thus you shall be reminded to observe all Mv
    - commandments and to be holy to your God.
- לֵאלֹהַים אֲנִי יְהֹוָה אֱלֹהֵיכֶם:
- am your God, who brought you out of the הוהי I אוֹי יְהוֹה אֲלְהֵילֶם אֲשֵׁר הוֹצָאתִי אָתְכֶם מַאֲרֵץ מַצְּרִים לְהְזִוֹת לְכֶם land of Egypt to be your God: I, your God הוהי.

- nations who have heard Your fame will say, אָר הַנְאָישׁ אָרַוֹר וְאָמִרוֹי הַנּוֹלִם אֲשָׁרְישׁׁ בּוֹלִי אַרְיהַעָּם אוֹם Yo זוֹ הַבְּינִילִם בְּיָר בְּאִישׁ אָרַוֹר וְאָמִרוֹי הַנּוֹלִם אֲשֶׁרִישִׁמִּלִי
- that [that god] slaughtered them in the that people into the land promised them on oath
- great, as You have declared, saying,* Therefore, I pray, let my Lord's forbearance be אורני קעלה יגָהַל־גָא כָּהָ אֲדֹנֶי כַּאֲשֶׂר הַבָּרָהָ לֵאמֹר:
- and fourth generations.' iniquity of parents upon children, upon the third remitting all punishment, but visiting the forgiving iniquity and transgression; yet not
- forgiven this people ever since Egypt." according to Your great kindness, as You have
- tills the whole world, אריקלם הייאָנִי וְיִמִלְּא כְבַּוֹדִייְהְוֹּה אָתִי־כָּל־הָאָרֶץ: אַני־כָּל־הָאָרֶץ: אַני־כָּל־הָאָרֶץ: אַני־כָּל־הָאָרֶץ: Presence
- many* times and have disobeyed Me in the wilderness, and who have tried Me these and the signs that I have performed in Egypt and אָתיקבֹדִי וְאֶתִיאָתֹוֹיִי אֲשֶׂרִיעָשִׁייִי בְּמִצְרָיָם אַל Toue of those involved—who have seen My Presence בי כי כִיל־הְאֶנִשִּיים הָרֹאָיִם אֶתִיקבֹדִי וְאֶתִיאָתֹוֹיִ אֲשֶׂרִיעָשִׁיִיִּי בְּמִצְרָיָם
- different spirit and remained loyal to Me-him will their fathers; none of those who spurn Me shall
- valleys. Start out, then, tomorrow and march into the wilderness by way of the Sea of Reeds."* אסאי אסא בא וְהְקְּמָלֶלְיִלְיִי וְהְקְבָּלְעָה Canaanites occupy the Amalekites and the Canaanites occupy the offspring shall hold it as a possession. I bring into the land that he entered, and his
- אסses and Aaron, אסses and Aaron, ביְּיִרְבֶּר יְהִלָּה אֶלְ־מִשְּׁה וָאֶלִ־אַהְרָן לֵאַלִר:
- incessant muttering of the Israelites against Me. muttering against Me? Very well, I have heeded the κου της και της του της της της της της της της της της καιας γενου καιας μου είναι κιας κιας καιας κου καιας κ
- you just as you have urged Me.
- who have muttered against Me, various lists from the age of twenty years up, you Of all of you [men]* who were recorded in your tich المراقعة syaji hom. csucsses quob: منظل عند المراقعة بالمراقعة والمراقعة والمراق

- אַּעַ-מִּעֹגַג' באַעַר:
- נישתקטם במדבר: אַמָּבִילָּנְיָּ גְּבַּלָיִנְ גְּוַלָּנִי לְנַלְיִנִ גְּוַלְיִנִי בְּעָבִיעּלְ אָמֶרַבּנִאָּלְבָּא אָמַרַבּנִאָבָּא אָמַרַבּנָאַרָּאַ אָמַרַבּנִאָּנָבּ (o pring
- מון אַבוע מַלְ-בּוֹלִים מַלְ-שִּלְּשִׁים וֹמַלְ-נִבּמֹים:
- ממצְרֶיִם וְעַּדִיהַנָּה: Pardon, I pray, the iniquity of this people קלה־לא לְעֶנוֹ הָעָם הַזֶּה בְּנָהֶל הַסְבֶּךְ וָבְאֲשֶׂר נִשְׂאהַהֹ לָעָם הַזֶּה
- בּלָאמֶר יְהֹוָה סְלָחְתִּי כִּדְבְרֶךֶ: בוּה And בּלָאמֶר יְהֹוָה סָלָחְתִּי כִּדְבְרֶךֶן: בוּה האס 20 בּלָאמֶר יְהֹוָה סָלָחְתִּי כִּדְבְרֶךֶן:
- וּדַמִּבְׁלֵּבְ וֹגְנַסִּוּ אָנְגְ זְּנִי מְּמֶבְ פֹּמְכִּים וֹלָאַ מִּמְלֵּגוּ בַּלִוּלְגִּ:
- to shall see the land that I promised on oath to
- אַג-הַאָּבֹגְ אַמְּג-פֿאַ מְּכִּיִּ וֹזִנִגֹּוֹנְ גִּיָנִמְּנִּיִּ:

- ישׂראַל אַשֶּׁר הַמַּה מַלִּינִים עַלִּינִים עַלִּי שַׂמַעְתִּי:
- do to "אַכּוֹן אַם-לאַ פּאָשֶׂר דַּבַּרְתָּם בְּאָיָנִי אָלַהְיַם הַאָלִי אַלַהְיָם הַאָעָר אָם אָשׁ I i אַט-לא
- مُشِنْهِ هَرْب نَصِّمْكِ بَعُشِد بَاخِدِربُه مُكِّرِد:

- qoue pλ pleasing odor to "הוה" of so shall it be among you, would present an offering by fire of taken up residence with you, or one who lives
- You and the stranger shall be alike before 7717; shall be a law for all time throughout the ages. law for you and for the resident stranger; it There shall be one. "There shall be one the congregation." There shall be one
- you and to the stranger who resides among you. ob Ylqqs shall apply to titual and the same ritual and the same rule shall apply to
- :אַרַעָּהָ יָבְאַמְרָן אַלְ-מַתָּוֹיַ אַלַ בּאַמְרַנ: אַלְ-מַתָּוֹיַ אַלְ-מַתָּוֹיַ בַאַמְרַנ:
- :הוהי of fits a sa sbias smos tes
- $\mathfrak s$ gift like the gift from the threshing floor. aside a loaf as a gift; you shall set it aside as
- of your baking, throughout the ages.
- commandments that 7717 has declared to Moses— אָר פֿלי הַמָּלוֹ Tryou unwittingly fail to observe any one of the Tryou unwittingly fail to observe any one of the
- and on through the ages: Moses—from the day that 7717 gave the commandment
- proper meal offering and libation, and one he-goat burnt offering of pleasing odor to hin, with its leaders* shall present one bull of the herd as a inadvertence of the community, the community
- הוהי and their sin offering before הוחי. brought their offering, an offering by fire to Israelite community and they shall be forgiven; for it was an error, and for their error they have
- happened to the entire people through error. residing among them shall be forgiven, for it
- unwittingly, that person shall offer a she-goat in its first year as a sin offering.

- رَّ بَرَ بَرْ بَرُ بَرُ بَرِ لَا فَهُمُّلًا فَهُمُّ الْأَمْ فِلْ يَهُمُّ الْأَنْ فِلْ يَهُمُّ الْأَ און יוכן יוכליבל ליולוקם לשמיזי a stranger who has. דין הלייניול אָרְאָל שֶׁרְיִבְּתְּלְכָבְ לִידְלָבָם וָשְׁר
- געגע משלג גענע:

- מַבְּיא אָתְכָם שָּׁמָה:
- lisads woy, basi eat of the bread of י וְהַלֶּה בַּאָכָלְכֶם מִלָּחָם הַאַרֶץ מִּרֶיִמוּ תְרוּמָה לִיהֹנָה:
- אפר ואמיה קירוקה בתרומה בתרומה ביקרוקו אפר מ. האשיה קירוקה ביתרומה בתרומה בתרומה ביתרומה ביתרומה ביתרומה איציוה:
- ביבאשליו עָרַתַיּלֶם הִתְּנָי לִיהֹוֶה הָרִינִיה הְרִינִיתִ הְיִרִינַה הָרִינַה בְּרַלְתַינֶם: עַרָאַ עַרַאַ מַרָאַ מַרָאַ מַרָאַ מָרָלָתִינֶם הַתְּנָי לִיהֹוֶה הְרִינַה הְרִינַה הְרִינַה הָרִינַה בְּרַלְתַינֶם:
- נעלאני לְעִנִעֿגכֿם: through now note the enjoined about the shall grantly as anything that enjoined upon you through
- ושְׁמִיר־מְזִּים אֶחָד לְחַמָּת: אֶּעְוֹב לְמָלְע לְנֹגִיע וֹגִיעָעָ לְגִיעוָע וּמֹלִעוֹעוֹ וֹלִסְכִּוֹ כִּמִּמִּלָּמ Tripis was done unwittingly, through the
- וֹנִיםְ נִידְּיִאוּ אַמִּיַלִּיֹבֹלָם אַתְּּנִי לְיִנְנָנִי וֹנִוֹמִאַנִּם לְפֹּנֵּי יְנִנְנִי מַלְ-חִוֹּלִינִם:
- The whole Israelite community and the stranger (לְלַבְי לֶבֶלְ בַּנְי לַבְּרָ הַנָּר בַּנִינְכַם בִּי לְכָבִר הָנָה בַּיוֹנָכַם בִּי לְכָבִר הָנָה בַּיוֹנָכִם בִּי לְכָבִר הָנָה בַּיוֹנָכִם בִּי לְכָבְרַהָם בַּי
- אוו הפא individual who has sinned און רב וָאִם־נֶפֶשׁ אַחֶּח הָחֲמָאַ בִשְׂנְנָה וְהִקְרֶיּבָה עָוּ בַּת־שְׂנָהָה לְחַטָּאַתוּ

- אם־כלב בו־יפנה ויהושע בו־נון:
- אם־אָתֶם תָבאוּ אָל־הָאָרֶץ אֲשֶר נִשְאַתיָּ לְשׁכָּן אַתְכֶם בָּה כִּי 30 not one shall enter the land in which I swore* to settle you—save Caleb son of Jephunneh and Joshua son of Nun.
  - ינלְפַבֶּם אֲשֵׂר אֲמַרְתֶם לְבָוֹ יְהְיֶה וְהַבֵּיאתִי אֹתְם וְיָדְעוֹּ אֶת־הְאְרֵץ 31 Your children who, you said, would be carried אשר מאסתם בה:
    - off—these will I allow to enter; they shall know the land that you have rejected.
    - :מדבר הזה: 32 But your carcasses shall drop in this wilderness,
    - עד־תם פגריכם במדבר:
  - אחזנותיכם שלה ונשאו אתחונותיכם מדבר ארבעים שלה ונשאו אתחונותיכם " לניכם יהיו רעים במדבר ארבעים שלה ונשאו אתחונותיכם years, suffering for your faithlessness, until the last of your carcasses is down in the wilderness.
- 34 במספר היַמִים אַשר־תַרְתָם אַת־הַאַרֶץ אַרְבַּעִים יום לְשׁנָה יִום לְשׁנָה תִשֹאוֹ אֶת־עונֹתִילָם אַרְבַעִים שׁנָה וִידַעַתָם אַת־תנוּאַתִי:
  - You shall bear your punishment for forty years, corresponding to the number of days—forty days—that you scouted the land: a year for each day. Thus you shall know what it means to thwart Me
  - have spoken: Thus will I do to all that הוהי I אַני יְהוֹה הַבְּּרֶה אָשְׁיִה לְכִל־הַעְדָה הַרְעָה הַאָת הַנוֹעַדִים עַלָּי בַּמַדְבַּר הַזָּה יִתְמוּ וִשָּׁם יַמַתוּ:
    - wicked band that has banded together against Me: in this very wilderness they shall die and so be finished off."
- 1וַיַּלִּינוּ[ ]וַיַּלִּינוּ[ ]וִיַלִּינוּ[ ]וּיַלִּינוּ[ ]וִיַּלִּינוּ[ ]וַיַּלִּינוּ[עלִיוֹ אַת־כַּל־הַעָּדָה לִהוֹצֵיא דִבָּה על־הַאַרֵץ:
  - As for the agents* whom Moses sent to scout the land, those who came back and caused the whole community to mutter against him by spreading calumnies about the land-

  - . נימתוֹ האָנשׁים מוצאי דבת־האָרץ רעה במגפה לפני יהוה: 37 those who spread such calumnies about the land died of plague, by the will of הוהי.
- הוֹר מָרְהַאָנְשִים הְהַם הַהְּלְכִים לְחָוּר 38 Of those involved in going to scout the land, only
  - Joshua son of Nun and Caleb son of Jephunneh survived.
  - 39 נִידַבָּר מֹשֶׁהֹ אֶת־הַדְּבָרַים הָאֵלֶה אֶל־כָל־בְּנֶי יִשְׂרָאֵל נִיְתְאַבְּלְוּ
- When Moses repeated these words to all the Israelites, the people were overcome by grief.
  - 40 נַיַשְׁכְּמוּ בַבַּקָר וַיְעֻלְּוּ אֶל־רֹאש־הָהַר לֵאמִר הְנֵּנוּ וַעַלִינוּ אל־המקום אשר־אמר יהוה כי חטאנו:
    - Early next morning [their fighting force] set out toward the crest of the hill country, saving, "We are prepared to go up to the place that הוהי has spoken of, for we were wrong."
- :וְהָוֹא לְא תִצְלְח: But Moses said, "Why do you transgress וְיִאמֵר מֹשֵׂה לָמָה זֶה אָתֶם עֹבְרִים אֶת־פִּי יְהוֹה וְהוֹא לְא תִצְלְח:
  - command? This will not succeed.

  - ביבֶם: אַיבִיכֶם: Do not go up, lest you be routed by your enemies, for הוהי is not in your midst.
  - שבתם מאחרי יהוה ולא־יהיה יהוה עמכם:
  - בּלּ הַעָמֵלֵלִי וְהַבְּנָעֵנִי שָׁםֹ לִפְנֵילֶם וּנְפַּלְתֶּם בַּחְרֶב כִּי־עַל־כַּן 43 For the Amalekites and the Canaanites will be there to face you, and you will fall by the sword, inasmuch as you have turned from following הוהי and הוהי will not be with you."
- מקרב המחנה:
- ינַעְפָּלוּ לַעֲלָוֹת אֶל־רָאשׁ הָהֶר וַאֲרָוֹן בְּרִית־יְהוֹהָ וּמֹשֶׁה לֹא־מְשׁוּ 44 Yet defiantly* they marched toward the crest of the hill country, though neither הוהי's Ark of the Covenant nor Moses stirred from the camp.

או נְּכָּוּם וְיָכְתוּם 45 And the Amalekites and the Canaanites who dwelt in that hill country came down and dealt them a shattering blow at Hormah.

15

- :spoke to Moses, saying הוהי 1 ויִדְבַר יְהוָה אֱל־משה לַאמר:
- דבר אל־בני ישראל ואמרת אלהם כי תבאו אל־ארץ מושבתיכם אַשַר אַנִי נֹתַן לָכֵם:
- Speak to the Israelite people and say to them: When you enter the land that I am giving you to settle in.
- וַעשִיתֵם אשה לַיהוָה עלָה ארוֹבַח לְפַלַּא־נַבֵּר אוֹ בנַדְבַה או בַּמֹעֲדֵיכַם לַעַשֿות רַיחַ נִיחֹתְ לִיהוֹה מוְ־הַבַּקר אוֹ מוְ־הַצַּאון:
- and would present an offering by fire to הוהי from the herd or from the flock, be it burnt offering or sacrifice, in fulfillment of a vow explicitly uttered,* or as a freewill offering, or at your fixed occasions, producing an odor pleasing to
- וְהִקְרֵיב הַמַקְרֵיב קַרְבָּנָוֹ לִיהֹוָה מִנְחָה סְלֶת עשׁרוֹן בַּלוּוֹל בִּרְבַעִית :הַהִין שַׂמַן
- The person who presents the offering to הוהי shall bring as a meal offering: a tenth of a measure of choice flour with a quarter of a hin of oil mixed
- 5 וַיַּיַן לַנַּסַךְּ רִבִיעִית הַהֹּין תַעֲשַה עַל־הַעלָה אָו לַזָבַח לַכַבַשׁ הָאַחַד:
- You shall also offer, with the burnt offering or the sacrifice, a quarter of a hin of wine as a libation for each sheep.
- או לאיל תעשה מנחה סלת שני עשרנים בלולה בשמן שלשית
- In the case of a ram, you shall present as a meal offering: two-tenths of a measure of choice flour with a third of a hin of oil mixed in;
  - 7 ויִין לְנַסָּךְ שַׁלְשֵׁית הַהַין תַקְרֵיב רֵיחַ־נִיחֹחַ לִיהֹוָה:
- and a third of a hin of wine as a libation—as an offering of pleasing odor to הוהי.
- 8 וכי־תַעשה בַן־בַּקר עלָה או־זָבַח לפּלַא־נַדֵר אוּ־שׁלַמִים לַיהוָה:
  - And if it is an animal from the herd that you offer to הוהי as a burnt offering or as a sacrifice, in fulfillment of a vow explicitly uttered or as an offering of well-being,
- וָהְקָרָיב עָל־בַּן־הַבַּקַר מִנָחָה סַלֵּת שַלשה עָשַׁרנַים בַּלְוּל בַּשַּׁמֵן חַצֵּי
- there shall be offered a meal offering along with the animal: three-tenths of a measure of choice flour with half a hin of oil mixed in:
- מו מיניקת אָשֶה הָיחִ־נִיקֹת אָשֶה הָיחִ־נִיקֹת לִיהוָה: 10 and as libation you shall offer half a hin of wine—these being offerings by fire of pleasing odor to הוהי.
- ווע בּכְבְשִׂים אוֹ לְשֵׁה בִּכְבְשִׁים אוֹ לְשֵׁה בִּכְבָשִים אוֹ Thus shall be done with each ox, with each ram, בעזים:
  - and with any sheep or goat,

  - במספָרָם: לָאֶחֶד כְמַסְפָּרָם: 12 as many as you offer; you shall do thus with each one, as many as there are.
- 13 Every citizen, when presenting an offering by fire כְּלֹ־הָאָוָרָח יִעְשָׁה־כְּכָה אָת־אָלֶה לְהָקְרֵיב אָשָה רְיח־נִיחְתְּ לְיהוֹה: of pleasing odor to הוהי, shall do so with them.